

Askens följeslagare

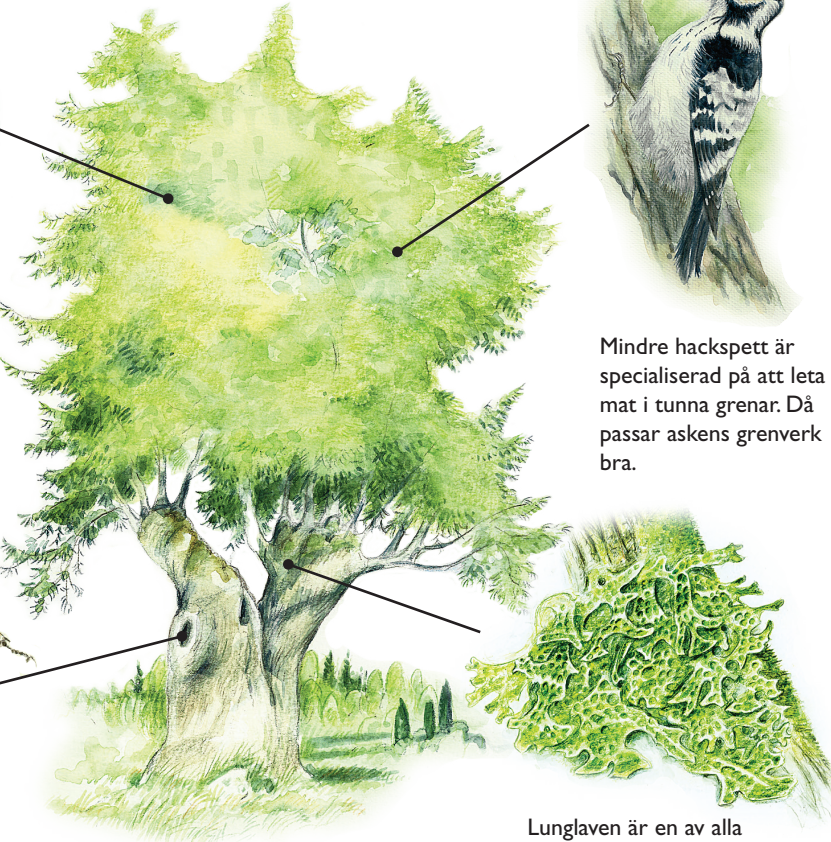
Blåfläckig träfjäril är en vackert tecknad fjäril som lever i askens tunna grenar. Fjärilen flyger i juni till augusti.

Mindre hackspett är specialiserad på att leta mat i tunna grenar. Då passar askens grenverk bra.

Läderbagge lever i trädets håligheter och räknas till en av de mest hotade skalbaggar i Europa.

Lunglaven är en av alla hotade lavar som växer på askar.

Askens följeslagare

Askens har under lång tid varit viktig för människan. Ofta kvistades askarna för lövtäkt (hamlades). Hamlingen medförde att träden växte sakta och att de kunde uppnå en högre ålder. En gammal ask är värdefull för många växter och djur. På barken finns en rik mångfald av lavar och mossor. Det är barkens höga pH-värde som gör att det är så artrikt. Inuti en gammal ask bildas ofta håligheter som är fyllda med jordliknande rester av ved, spillning och fågelbon. Den här speciella miljön har sin egen uppsättning av skalbaggar. Många av dem är hotade och lämnar väldigt sällan sitt träd. Varje gammal ask är därför en unik bostad åt dessa djur.

En ask blir sjuk

En ask blir sjuk

Många askar i Sverige mår dåligt just nu. De har glesa kronor med döda grenar och sparsamt med löv. Askarna har drabbats av den så kallade askskottsjukan. Sjukdomen orsakas av en svamp som förmodligen kommit hit från Asien. Svampen angriper askens blad och bladskaft som vissnar ner. Sedan dör innerbarken på årsskotten som då blir rödaktiga eller bruna. Askarna får därför ett typiskt utseende där de döda skotten syns ytterst på grenarna. I värsta fall kan sjukdomen sprida sig vidare in i stammen som leder till att trädet dör. Sjukdomen drabbar såväl små plantor som äldre träd.

Råd till dig som har askar

- Avverka inte askar i förebyggande syfte, varken friska, sjuka eller döda träd – om askarna inte utgör en säkerhetsrisk. Man hindrar inte spridningen av sjukdomen genom att avverka sjuka askar. En del askar kan ha bättre motståndskraft än andra och eventuellt överleva ett angrepp.
- Undvik tills vi har mer kunskap all bekärning av gamla askar – om det inte finns akut risk för att de bryts sönder.
- Både friska och sjuka askar som har hamlats regelbundet kan fortsättas hamla tills vi vet mer. Om det finns möjlighet så bör man inte hamla alla träd i en grupp eller allé under samma år. Det är bättre att sprida ut åtgärderna under flera år. Börja gärna med nyhamling på unga friska askar.
- Om askar måste tas ned bör de helst ersättas med lönn, som har liknande egenskaper som ask. I andra hand kan övriga inhemska ädellövträd användas.
- Du som har miljöstöd kan kontakta din miljöstödshandläggare för samråd innan åtgärder. Har du produktionsbestånd med ask och är orolig, kontakta ditt Skogsstyrelsekontor.

Vill du läsa mer om askskottsjukan så har Länsstyrelsen i Västra Götaland gett ut flera rapporter om askskottsjuka. De kan laddas ned på Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/SV/publikationer

Askskottsjukan

